

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtak in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroška ulica, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se tiskne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Trtna uš.

Ta strašna uničevalka vinogradov bojda že tudi po Haloza h začne izsesavati trtne koreninice. Na Bizeljskem je že več sto oral popadenih, mnogi vinogradi so se posušili, drugi le še hirajo, brez grozdja. Ravno tako na Kranjskem, kjer se je sicer še le predlanskim našla trtna uš, pa se širi gotovo že dalje časa. Sredstva proti trtni uši ni nobenega, to so pokazale razne skušnje na Francoskem, kjer je četrti del vseh vinogradov že uničen in povsod drugod, na primer na Ogerskem, Italijanskem, Španjskem itd. Naš trs se posuši, kedar ga trtna uš napade, prej ali slej, naj se mu še tako dobro prignoji in naj se zatira z žveplovim ogljikom.

Ako si hočemo ohraniti vinograde, opuščati moramo domači trs in zasaditi ameriško trsovje. To je dognano in na Francoskem, kjer to storé, že imajo 60.000 do 70.000 oral zasajenih z ameriško trto. Takih trt pa je več plemen. Podobne so si v tem, da jim glodanje trtne uši ne škoduje, menda zato, ker so se v Ameriki na-nje privadile. Sicer pa so trsi različni, kakor naši domači, so beli in rdeči in vrh tega še taki, kateri ne dadó dobrega grozdja, temuž se morajo požlahniti. Takšen trs je riparia, ki slovi za najbolj stanovitnega. So pa tudi trsi, ki dajejo vino, ne da bi jih trebalo še le požlahniti, na primer: trs York-Madeira, Clintor, Otelo, Jaguez itd. Vino je rdeče ali črno, ima s početka okus, kakor vino iz znane trte Izabele, po pretakanju pa se zboljša in je prav pitno. Na Dunaji smo letos, ko smo zborovali zastran ravnanja proti trtni uši, poskušali rdeče vino iz ameriške trte Jaguez, 5 ali 6 let staro in vsem je dopadlo.

Pri tem posvetovanju se je tudi sklenilo, prositi vlado, da naj ona skrbi za take velike trsnice, iz katerih bi vinorejci dobivali ameriške trte ali vsaj šibe zastonj ali po nizki ceni. Kajti se le v krajih, kjer je že trtna uš, naj

še sadé taki trsi ali tudi tam, kjer se dozda še ni našla trtna uš, moramo se pripravljati na njeni prihod. Vsak vinogradnik naj vsaj nekaj ameriških trsov zasadi, da bo v slučaju, ko se bliža trtna uš že imel trse, iz katerih bo jemal rozgve za novo zasajenje.

Na Stajerskem ima vinorejska šola v Mariboru ameriško trsnico, pri Slovenski Bistrici napravili so si tudi tako trsnico, na Bizeljskem je že precej ameriških trsov zasajenih. Za Kranjsko je vlada letos napravila trsnico pri Kostanjevici in uložiti dala 38.000 trsov, toda skoraj samo riparie, ki se mora požlahnjevati, kar bo težavno za vinogradnike tem bolj, ker se tak požlahnjen trs ne sme pogrobati. V Ormužu ima g. dr. Geršak vinograd zasajen s trto York-Madeira, ki je po izreku profesorja Roeslerja obstoječa proti trtni uši in ki daje brez cepljenja rdeče, še dovolj okusno vino. Le cena za šibe (4 do 5 gld. za 100) zdi se nam previsoka. Ker v Ormužu še ni trtne uši, smejo se šibe razpošiljati na vse kraje, vkoreninjeni trsi pa se ne smejo nikamor pošiljati.

(Konec prih.)

Avstrijski romarji pa njih bandero.

Sredi visocih Pirenej moli na skali masbajelski, pod katero se vije potok Gave, proti nebu visok zvonik nove cerkve Matere božje. Spodej pa se razprostira snažno mestice Lourdes ali kakor se izgovarja, Lurd. Skala ima tri duplje, eno vrhu druge. V srednji se je l. 1858 malemu dekletu Bernardiki prikazovala Mati božja in sedaj, ko še ni 30 let preteklo, stoji že krasna cerkev na uni skali. njo so romarji, če smemo tako reči, na svojih rokah tje prinesli, kajti postavili so jo iz samih milih darov in sedaj nameravajo še na koncu spodnjo dupljo, kjer izvira čudodelna voda, prestvariti v cerkev sv. rožnega venca ter jo zvezati z gorajo, to pa, ker bi iz nje pod veličastnim stebrovjem naredili pota v gornjo cerkev.